

DE LICHTENGEL

DOOR
CHR. DOORMAN

N.V. UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ „EDITIO” : : HILLEGOM

DE LICHTENGEL
EEN SPROOKJE VAN VREDE

DOOR
CHR. DOORMAN

MET TEEKENINGEN VAN W. HARDENBERG

TWEEDE DRUK

N.V. UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ „EDITIO”, HILLEGOM

DE LICHTENGEL.

Op zekeren dag, op het einde van den zomer, zitten Leonneke, een Belgisch jongentje, Hanneli, een Oostenrijksch meisje en Mientje aan den rand van een vijver in het bosch druk met elkaar te praten. Het is stil om hen heen, want de vijver ligt dicht tusschen hooge boomen verscholen en er klinkt ver in het rond geen ander geluid, dan nu en dan het gesnater van een paar waterhoentjes, die half verstopt tusschen de hooge biezen langs den kant zoo telkens eens even het kopje laten zien. Het lijkt wel of de zon dien dag heelemaal niet wil doorkomen; de lucht blijft maar effen grijs, geen enkel blauw plekje is er te zien.

In gespannen aandacht luisteren Hanneli, de uitgeteerde Hanneli met haar mager, bleek gezichtje, en Mientje naar het verhaal, dat Leonneke hun met veel levendigheid doet. Hij houdt in zijn armen een klein zwart hondje omklemd, dat hem telkens eens aankijkt en dan eens likt in zijn geelbleek gezichtje met diep ingevallen groote, donkere oogen, die toch nog wel flikkeren en stralen kunnen, wanneer hij in het vuur van zijn verhaal is, maar anders dof en droefgeestig staan.

En geen wonder, want de arme Leonneke heeft op zijn negende jaar al heel wat doorgemaakt! Vader is gesneuveld in den oorlog en hij is met Moeder en Grootmoeder gevlucht uit zijn land, waar de vreemde soldaten alles in brand hadden gestoken en waar de bommen om hen heen uiteenspatten en alles verbrijzelden en vernielden.

„O,” vertelt hij, „jullie weten niet hoe vreeselijk het was, opeens stond ons heele dorp in brand en de kogels floten om ons heen, en er kwamen wel honderd duizend soldaten te paard aanrennen,” en Leonneke wordt, als het kan, nog bleeker dan hij al is. „Niet waar, Fanny,” zegt hij dan tegen zijn hondje, „alles brandde om ons heen, en toen zijn Grootmoeder en Moeder met al de andere menschen uit het dorp weggevlucht. Moeder had geen tijd meer om iets mee te nemen, alleen maar een dikken warmen doek en een jas voor mij. „Gauw, gauw, Leonneke kom toch mee,” riep ze, toen ik Fanny overal zocht, want zie je, zonder Fanny wilde ik niet weg. „Waf,” riep Fanny, alsof het hondje zeggen wilde: „mijn vriendje en ik hooren bij elkaar” en Fanny was nog in het huis, dat al in brand stond en was bijna door den rook gestikt, als ik hem er niet had uitgehaald. Moeder trok me aan een arm terug, toen ik het huis inholde, maar ik rukte me los, ik moest Fanny toch redden.”

„O, Leonneke, hoe durfde je dat,” zei Mientje huiverend, en in groote bewondering voor haar Belgisch vriendje. „Was je dan niet bang voor de vlammen? hè, ik zou nooit gedurfd hebben.”

„Och,” antwoordde Leonneke, „je durft dan alles. Het was toch alles vreeselijk om je heen.”

„En vond je Fanny gauw?” vroeg Mientje in spanning.

„Ja, het gaat nog al; ik hoorde hem blaffen en krabbelen tegen de keukendeur, en toen heb ik die opengerukt en Fanny gauw gepakt en met een paar sprongen maar was ik toen weer buiten. En toen zijn we gevlucht, o, dagen hebben we achter elkaar geloopen, je weet niet hoe vreeselijk het was. Den eersten dag was het nog zoo erg niet, want toen was het mooi weer en waren we nog niet moe en deden onze voeten nog geen pijn en waren onze schoenen nog niet kapot. Maar den tweeden dag begon het al te regenen, en zie je, dat was wel erg, want we waren al gauw heelemaal

doornat en het duurde niet lang of onze schoenen gingen van de modderige wegen kapot, en zie je, dan was het zoo akelig, dat Grootmoeder zoo moe werd. Soms werd ze wel eens op een karretje gereden, maar dan moest ze weer loopen, want dan moest er een ander oud vrouwtje of een oude man of een zieke op de kar; er waren maar een paar karren voor een heeleboel menschen, zoodat ieder maar een korte beurt kreeg om gereden te worden. Ik zei dan maar tegen Grootmoeder: „Leunt U maar op mij, hoor, want ik ben een sterke jongen, maar zie je, eindelijk en eindelijk werd ik toch ook zoo moe, en dan moest ik Fanny ook weer dragen, want die kon soms ook niet meer.”

„Ja, ja,” zei Hanneli met een zacht, zwak stemmetje, „je bent altijd maar zoo moe.” En Mientje, die heelemaal niet wist, wat het was om zóó moe te zijn, moest dan Leonneke en dan Hanneli weer eens aanzien, en ze voelde dat ze zoo iets als een prop in haar keel kreeg, en dat de tranen bijna te voorschijn kwamen. „En toen, Leonneke, hoe ging het toen verder?”

„Eindelijk gingen we,” ging Leonneke voort, „in een vee-wagen van een goederentrein; o, ik geloof dat we er wel met ons honderden in waren! We stonden opgepropt op elkaar, maar we behoefden tenminste toen eens niet te loopen en kwamen gauw vooruit, naar Holland toe, waar we veilig zouden zijn en eten krijgen en rusten konden.”

„Ja,” zei Mientje, „het is maar goed, dat je naar ons bent gekomen, hoor. Heb je lang in dien vee-wagen moeten zijn?”

„Ja, denk eens, vier-en-twintig uren, en al dien tijd hadden we geen drinken. En toen moesten we opeens uitstappen, want de trein ging niet verder en moesten we weer loopen.”

„Zonder drinken?” vroeg Mientje.

„Nee, bij het dorp, waar de trein stil hield, konden we drinken. O, o, wat smaakte dat, waar Fanny?” En het was net alsof Fanny het zich nog herinnerde want hij likkebaarde

eens met zijn smal, rood tongetje. „Den geheelen dag moesten we maar loopen, loopen,” ging Leonneke voort. „O, mijn eene voet deed me toch zoo'n vreeselijke pijn, want de blaren, die ik er aan gekregen had, waren open gegaan. Moeder had er wel een natten zakdoek omgebonden, maar zie je, heel veel hielp dat toch niet, en iedere stap deed me pijn. Ik wilde het maar niet eens zoo zeggen, en dan bleef ik expres maar een eindje achter, dat Moeder en Grootmoeder maar niet zien zouden, dat ik wel eens huilen moest.”

Leonneke voelde opeens een klein handje de zijne pakken en hoorde Hanneli heel zachtjes zeggen: „Arme Leonneke”.

„Zoo hinkte ik maar verder, tot we 's avonds bij een paar leege schuren aankwamen van dorpelingen, die ook gevlucht waren en daar sliepen wij op stroo. O, dat was wel heerlijk en ik sliep dadelijk en heb niets en niets gehoord van bommen, waar Moeder niet van had kunnen slapen. Maar mijn andere voet was nu ook open, en o, jullie weten niet, wat een pijn ik toen heb uitgestaan! Soms dacht ik: ik blijf hier maar liever alleen aan den kant van den weg liggen, en dan was ik maar 't liefste dood geweest en bij Vader.”

„Hè, neen Leonneke,” zei Mientje, „zoo iets akeligs mag je niet zeggen.”

„Ja maar, je weet ook niet wat het was.” Fanny wist het wel en drukte zijn kopje eens tegen zijn baasje aan.

„En heb je toen nog veel moeten loopen?” vroeg Mientje vol medelijden.

„Ja, nog dagen, maar eindelijk wist ik ook niet meer, wat er met me gebeurde; ik was ziek van moeheid en toen ben ik op een van de karretjes gelegd, en ik geloof, dat ik toen verder altijd maar geslapen heb, ik wist ten minste van niets meer, en toen ik wakker werd, lag ik in een krib in een groote kerk in Holland en er stond iemand voor me met een kop warme melk en een snee wittebrood.”

„O, Leonneke, Leonneke, wat zal je dat gesmaakt hebben!” riep Mientje opeens hard uit, en ze klapte in haar handjes van blijdschap.

„Nu, of het,” zei haar vriendje, „en Fanny kreeg er ook van.”

„Ja heerlijk,” zei Hanneli. „Hè, het is zoo vreeselijk om honger te hebben. Bij ons was bijna niets geen eten meer, en mijn broertje en ik moesten altijd maar met een leegen maag naar bed en dan huilde Moeder zoo, dat ze niets meer voor ons had, en o, dat vonden we zoo vreeselijk om Moeder zoo te zien. Mijn broertje Franz ging dan maar hard in bed zingen, „want,” zei hij, „dan voel je nog 't minst, dat je zoo'n honger hebt en Moeder denkt dan, dat het zoo erg niet is.” Moeder had toch al zoo'n verdriet, omdat mijn oudere broer doodgeschoten was en Vader in den oorlog is. Maar soms konden Franz en ik het toch niet nalaten om ook te huilen van den honger. Op zekeren dag zei Moeder lachend en huilend door elkaar tegen ons: „Kinderen, verbeeldt je hoe heerlijk, over drie dagen gaan jullie met nog een heeleboel andere kindertjes naar Holland, waar je alle dagen verrukkelijk warm eten krijgt, zoodat je nooit meer honger zult hebben.” Nu, dat vonden we heerlijk, en Franz riep: „O, wat een groote reis maken we dan! wel twee dagen achter elkaar in den trein!” en hij danste van plezier. „Maar, maar,” vroeg hij toen, „Moeder, je gaat toch mee?” Maar Moeder zei: „Nee dat kan niet, het is alleen maar voor de kinderen, Moeder moet hier blijven.” En zie je, dat was er nu het akeelige van, dat we van Moeder af moesten. „Moeder,” zei Franz toen, „dan heb je heelemaal geen kindertjes meer bij je.” „O,” zei Moeder toen blij, maar ik geloof toch wel, dat ze ook bijna tranen kreeg, „dat is niets, als jullie maar heerlijk eten krijgen, dan wil Moeder wel alleen hier blijven.”

Leonneke vond, dat hij nu weer beter af was, omdat hij bij Moeder en Grootmoeder had kunnen blijven, maar toen

hij er weer aan dacht, dat alles verbrand en plat geschoten was, dat er van hun huisje niets meer over was, wist hij eigenlijk ook al weer niet, wat erger was. Mientje keek maar ontzet dan den een en dan weer den ander aan. Zij zou geen raad weten zonder Moeder en vindt het vreeselijk voor Hanneli, en Hanneli haalt een papiertje te voorschijn, een briefje van Moeder, dat ze zoo dikwijls gelezen heeft, dat ze het heelemaal uit haar hoofd kent en laat het Mientje zien, en vertelt wat er in staat en dan vouwt ze het weer voorzichtig dicht en steekt het tusschen haar blouse. 's Nachts ligt het altijd onder haar hoofdkussen, maar dat weet niemand, alleen de pop, die ze van thuis heeft meegebracht en die ook altijd bij haar in bed slaapt. En Mientje moet maar denken aan alles wat Leonneke en Hanneli haar vertellen, ze begrijpt eigenlijk niets van dat alles en met groote verwonderde oogen vraagt ze, „Maar . . . maar . . . waarom zijn alle menschen toch zoo boos op elkaar en schieten ze elkaar allemaal dood, en steken ze alles in brand? Leonneke, jij en je Grootmoeder en Moeder hadden hen toch niets gedaan.“

„Wel neen, heelemaal niet,“ antwoordde hij met een vuurroode kleur van boosheid en met flonkerende oogen, „maar ik zal ze hoor, als ik groot ben, dat verzeker ik je,“ en toen zag Leonneke er opeens zoo anders uit, dat Mientje heusch zoo'n klein beetje bang van hem werd.

Maar — wat is dat daar? Opeens ziet het drietal elkaar ten hoogste verbaasd aan, want heel duidelijk hooren ze mooie, zachte muziek om zich heen en zien ze een licht, en — vreemd, het is toch niet de zon, want die blijft altijd maar schuil achter de dikke grijze wolken.

„Wat — wat — is dat?“ vraagt Hanneli verbaasd rondkijkend. „O, wat 'n prachtige muziek!“

En daar opeens zien ze midden in den lichtschijs een Engel voor zich staan, die de kinderen zóó vriendelijk toeknikt,

dat ze niet laten kunnen alle drie even te glimlachen tegen hem. En ze moeten maar kijken naar den Engel, in zijn wit kleed met witte vleugels en ze begrijpen maar niet, waar de zachte muziek van daan komt, die aldoor om den Engel ruischt, en o, waf heeft hij een prachtigen stralenkrans om zich heen! Hanneli is de eerste, die durft te spreken, en heel zacht vraagt ze: „Wie bent U, en waar komt U van daan?”

„Ik kom uit het rijk van licht en liefde, en ik kom vrede brengen.”

„O, o, dat is heerlijk!” roepen nu alle drie verrukt uit.

„Is het dan geen oorlog meer?” vraagt Leonneke, „en gaan dan al die soldaten weg, en wordt er dan niets meer in brand gestoken, en hoeft dan niemand meer te vluchten?”

„En,” vraagt Hanneli weer, „komt Vader dan weer thuis en hebben we dan weer eten, en huilt Moeder dan nooit, nooit meer? En zal die akelige oorlog dan nooit meer komen?”

„Nee, maar dan moeten jullie me helpen,” antwoordt de Engel.

Daar begrepen Leonneke en Hanneli en Mientje nu niets van. Hoe kunnen zij helpen, dat er nooit meer oorlog komen zal? „Ja,” zegt Mientje, die nu ook vrijmoediger wordt, „dat willen we wel, maar wat moeten we dan doen? We zullen het nooit kunnen.”

„O, jawel, je kunt allemaal meehelpen,” zegt de Engel glimlachend, „want zie je, het is oorlog en de menschen zijn allemaal zoo boos op elkaar, omdat ze allen den baas willen spelen over elkaar, omdat iedereen alles voor zich alleen wil hebben en niet deelen met de anderen. Elk rijk wil het grootste en het machtigste en het rijkste zijn, en dan pakken de inwoners hun naburen heele stukken land af, en rooven alles, en willen al het beste en mooiste voor zich hebben; alles, waardoor ze maar machtig en rijk worden, willen ze hebben en ze denken er niet aan, dat God het gegeven heeft

voor alle menschen, de weilanden en de korenvelden en de bosschen en de zeeën en dat ieder er wat van mag. En als die anderen het dan niet willen geven, nemen die, welke het sterkst zijn, het hun af en schieten de menschen; die hun goed willen verdedigen, dood, en nemen het dan; en dan steken ze verder alles in brand en jagen de menschen op de vlucht."

„Ja, ja, juist," roept Leonneke in vuur uit, „dat hebben ze bij ons gedaan; ze hebben onze huizen in brand gestoken en ons op de vlucht gejaagd, maar o, als ik groot ben, dan zal ik ze, dat verzeker ik U."

Toen zei de Engel, en het was alsof de muziek om hem heen nog mooier klonk en de stralenkrans nog meer schitterde, „Nee Leonneke, dat moet je juist niet doen."

„Niet," vraagt Leonneke verbaasd, „maar wat dan wel, wat moeten we dan wèl doen?"

„Zie je, niet kibbelen onder elkaar thuis en op school. Niet elkaar het speelgoed afpakken en alles voor je zelf willen hebben; niet omdat je sterk bent, de kleintjes en de jongens, die niet sterk zijn op zij duwen. Van de kinderen uit andere landen moet je net zoo veel houden als van die uit je eigen land, als van je eigen broertjes. Zie je, als jullie dat allemaal doen, zal je als je groot bent, ook willen meedeelen met anderen van alles wat je hebt. En als iedereen dat dan doet, alle menschen te zamen, komt er geen oorlog meer, en dan zal het vrede zijn, en nu moeten jullie alle drie maar eens goed bedenken of jullie nooit over een andere zwakkere den baas hebt gespeeld en hun iets afgepakt hebt, of jaloersch geweest bent, wanneer je zelf niet het mooiste en het beste hadt. En zie je, jullie zijn nu ook drie kinderen uit verschillende landen en je bent toch ook vriendjes, niet waar?"

„Ja," knikten toen alle drie gelijk.

„Jullie zijn alle drie uit het Hemelland, het rijk van licht en liefde, waar ik vandaan ben gekomen en later ga je er

heen terug ook, je bent dus allemaal hetzelfde; er is geen onderscheid."

„Is daar in het Hemelland altijd zulke mooie muziek en is het daar altijd zoo licht, en heeft iedereen daar ook zulke mooie, witte vleugels?" vraagt Hanneli.

„Ja zeker," zegt de Engel. „Wij Engelen spelen daar voor de menschen op aarde en zenden lichtstralen naar beneden, maar wanneer dan de menschen en de kinderen met elkaar kibbelen en hard schreeuwen, dan hooren ze de muziek niet, die er toch is, nooit ophoudt en altijd door alles heen doorklinkt, en als ze elkaar haten, hebben ze een floers voor hun oogen en dan zien ze het licht niet, dat er toch is, en boven en door alles heen straalt en niet ophoudt met glanzen. En dan zijn de Engelen heel bedroefd wanneer de menschen hen niet hooren en het licht niet zien, en heel, heel blij, wanneer de kinderen lief en goed zijn onder elkaar en vrede hebben, want dan gaat het floers voor hun oogen weg, en zien ze het blij licht en dan hooren ze de muziek, die de Engelen voor hen maken. Maar nu in dezen tijd luisterde niemand meer; het was of iedereen doof was en blind en daarom is de Vrede-Engel naar de aarde gezonden om vrede te brengen en te maken, dat iedereen weer gelukkig is, maar dan moet iedereen helpen, om te maken dat het zoo blijft."

O, Leonneke en Hanneli en Mientje moesten maar kijken naar den Licht-Engel met zijn witte vleugels, die den vrede kwam brengen, en ze vroegen den Engel of hij toch astublieft niet meer weg wilde gaan en altijd bij hen wilde blijven.

En de Engel zei: „Ik ben altijd om jullie heen, als je maar goed bent voor iedereen en ook voor dieren, voor allen en iedereen, dan hoor je de muziek wel en is het licht."

Maar nu moet ik weg, want ik heb nog, o zoo veel te doen; de bedroefden troosten en de gewonden weer moed in spreken, en — het laatste kanon nog verzegelen, zoodat er

heelemaal niet meer geschoten kan worden en de vrede dus intreedt."

En toen even later de Engel weer verdwenen was, was het net alsof Leonneke en Hanneli en Mientje de muziek toch nog hoorden en of er nog een lichtschijs hing als een fijne sluier. En ze keken elkaar aan en wisten niet of ze het gedroomd hadden of dat het heusch, echt gebeurd was.

"Wat mooi!" zei Hanneli met een diepe zucht.

"Ja, prachtig!" zei Leonneke uit den grond van zijn hart. En het drietal moest maar denken aan alles, wat de Vrede-Engel gezegd had. En eerlijk bekende Leonneke, dat hij zijn vriendje Pierre, die zooveel meer speelgoed had dan hij, wel eens wat afgepakt had, omdat hij jaloersch was, en omdat hij, Leonneke,, altijd een veel sterker jongen geweest was dan Pierre, was dat altijd heel gemakkelijk gegaan. En hij bedacht zich ook, dat de jongens van zijn school in groote vijandschap leefden met nog armere jongens van de school uit het kleine dorpje, niet ver van hun dorp, en dat ze die jongens dan de „schooiers" noemden, waar die jongens erg boos om waren, want zij konden toch niet helpen, dat ze zooveel armer waren en geen schoenen droegen en haast geen kleeren hadden. En Mientje bedacht zich nu ook, dat ze niet wilde dat haar buurmeisje Neeltje met haar pop en poppenwiegie speelde. Ze wilde nooit, dat iemand er aankwam en wanneer Neeltje met begeerige oogen er bij stond en dan wel eens heel even aan de gordijntjes van het wiegie kwam, duwde ze haar altijd weg en zei dan: „Nee hoor, daar mag jij niet aankomen." O, Mientje herinnerde zich heel goed, dat Neeltje eens op een keer huilend was weggelopen. Nee hoor, dat zou ze niet meer doen, ze wilde niet, dat de Lichtengel boos op haar worden zou.

En Hanneli schaamde zich nu ook wel een beetje, omdat ze altijd zoo kibbelde met Sonja, het Russische meisje op school. Sonja werd eigenlijk door iedereen zoo'n beetje ge-

plaagd. „Dat gekke Russische kind,“ werd er dan gezegd, en Sonja kon toch niet helpen, dat ze in Rusland geboren was en er anders uitzag dan de anderen. „Jullie komen uit hetzelfde Hemeland,“ had de Engel gezegd, „er is geen onderscheid.“

En Leonneke en Hanneli en Mientje vertelden elkaar nu eerlijk alles en toen Leoneke thuis kwam, vertelde hij Moeder en Grootmoeder opgetogen, dat hij den Vrede-Engel gezien en gesproken had, dat de Engel bij hen in het bosch geweest was om vrede te brengen, en ook Hanneli had aan de andere kinderen in huis het mooie verhaal gedaan, en toen ze 's avonds ieder in hun eigen bedje lagen, moesten ze maar denken aan den Lichtengel en in hun droom hoorden ze aldoor de mooie muziek.

De zomer ging voorbij en toen de vrede er was, ging het drietal, dat op dien gedenkwaardigen dag, waarop zij samen aan den vijver in het bosch gezeten, den Lichtengel gezien hadden, uit elkaar. Leonneke ging met Moeder en Grootmoeder weer naar België, zijn eigen land, terug, maar nu behoefden ze niet te loopen en geen angst meer te hebben, dat ze door een vijandelijken bomaanval zouden getroffen worden. Nu gingen ze behoorlijk in den trein, en toen ze in hun geliefd dorpje weer aankwamen, vonden ze daar nieuw opgebouwde huisjes. O, wat zag alles er nu anders uit, en dan het geluk, van niet meer bang behoeven te zijn, dat de vreemde soldaten in aantocht waren.

Hanneli ging met haar broertje Franz en de andere Oostenrijksche kinderen weer naar haar vaderland terug. Dat was een andere reis, dan toen ze van Moeder afgang! Nu stelde zij zich voor, hoe Moeder met Vader aan den trein zou zijn om haar en broertje af te halen; nu was er weer wat brood en zou Moeder niet meer zoo huilen, nu kon Franz

's avonds in bed wel zingen ook, maar nu van blijdschap en niet meer om den honger dan minder te voelen.

Het was me een afscheid geweest tusschen Leonneke en Hanneli en Mientje! Mientje had hen mee weggebracht naar den trein. „Dag Leonneke,” had ze snikkend gezegd, „dag Hanneli, zullen jullie me eens een briefje schrijven, als je weer thuis bent?”

„Natuurlijk, dat zal wel waar wezen,” hadden ze geantwoord, „maar dan moet je ook terug schrijven, belooft dat?” Ja, dat beloofde Mientje heel zeker. En toen de trein wegreed met haar vriendje Leonneke en later ook met Hanneli, wuifde en wuifde ze met haar zakdoek, tot er geen puntje meer van den trein te zien was, alleen nog maar een klein rookwolkje uit de locomotief, dat zich eindelijk ook oploste, en toen waren ze weg en stapte Mientje met een tip van haar zakdoek in den mond om niet in tranen uit te barsten naar huis terug.

Toen het Kerstmis was, stonden Leonneke en Hanneli en Mientje ieder bij een Kerstboompje in hun eigen land en in hun eigen huis en vierden heerlijk Kerstfeest. Ze hadden elkaar geschreven en afgesproken dat ze elk dien avond aan elkaar denken zouden. En dat deden ze ook, toen ze daar stonden om den verlichten boom. En ze dachten niet alleen aan elkaar, maar natuurlijk ook aan den Lichtengel, die aan hun drieën op dien zomerdag aan den vijver in het bosch verschenen was. En toen hun het verhaal verteld werd over het Kerstkindje, het kindje Jezus, dat was gekomen om de Liefde te brengen onder de menschen, pakte Hanneli het handje van Sonja even, het Russische meisje, dat ze had gevraagd op haar Kerstfeest en nam Leonneke zich vast en stellig voor de arme jongens van de school uit het kleine dorpje niet meer voor „schooier” uit te schelden, en om Pierre zijn speelgoed niet meer af te pakken. En Neeltje mocht dien heelen avond spelen met het poppen-

wiegje van Mientje. Het was net alsof op dien avond de lichtjes van den Kerstboom veel mooier glansden nog dan anders, vonden Leonneke en Hanneli en Mientje.

Dat kwam omdat ze nooit zoo duidelijk de heerlijkheid van den vrede gevoeld hadden, en ieder voelde den plicht er aan mee te werken om te maken, dat het zoo blijven kon.

Het kindje Jezus had het immers zoo gewild.

